

Co-funded by the  
Erasmus+ Programme  
of the European Union



**MUSIC: A MELODIC METHODOLOGY INTO TEACHING AND LEARNING**

**2018-1-ES01-KA229-050761\_5**

**SCHOOL EXCHANGE PARTNERSHIP**

**The Romanian team presents:**

**SONGS: NOT ONLY TUNES, BUT THE MENTALITY  
OF A NATION**

‘Songs: Not Only Tunes, but the Mentality of a Nation’ is a final product for the first project Learning, Teaching and Training Activities. The aims have been to show our country's history, main events, mentality and human values, as they are revealed in songs such as folk ones, ballads or other types that each country has. The lyrics and explanations will be both in English and in each partner school’s mother tongue. Moreover, each song analysis is in connection with the traditions of the country and its national identity. Every partner school’s presentation has been made in a Word document and all of them will form a booklet, which, together with the DVD containing the songs that have been analysed, will make up this final product. The DVD contains the songs that the Romanian team has chosen for this final product

# ‘DEȘTEAPTĂ-TE, ROMÂNE!’

## ‘RAISE UP, ROMANIAN!’

Deșteaptă-te, române, din somnul cel de  
moarte,  
În care te-adânciră barbarii de tirani!  
Acum ori niciodată, croiește-ți altă soarte,  
La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani.

Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume  
Că-n aste mâni mai curge un sânge de roman,  
Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un  
nume  
Triumfător în lupte, un nume de Traian!

Înălță-ți lata frunte și caută-n giur de tine,  
Cum stau ca brazi în munte voinici sute de mii;  
Un glas ei mai așteaptă și sar ca lupi în stâne,  
Bătrâni, bărbați, juni, tineri, din munți și din  
câmpii!

Raise up, Romanian, from your deadly sleep,  
In which your barbaric oppressors damned you!  
Now, or never, devise yourself another destiny  
to which, even your cruel enemies should bow!

Now, or never, let's prove to the world  
That in these arms some Roman blood still  
flows,  
And that in our chests we proudly nurture  
A triumphant name in battles, a Trajan's name!

Raise your wise forehead, and gaze around you  
to see  
How hundreds of thousand stout lads stand  
like fir trees;  
A voice they are just waiting, and, like wolves  
in a sheepfold, they will go for,  
Elders, men, teens, boys, from the mountains  
and plains.

Priviți, mărețe umbre, Mihai, Ștefan, Corvine,  
Româna națiune, ai voștri strănepoți,  
Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,  
"Viața-n libertate ori moarte!" strigă toți.

Pre voi vă nimiciră a pizmei răutate  
Și oarba neunire la Milcov și Carpați!  
Dar noi, pătrunși la suflet de sfânta libertate,  
Jurăm că vom da mâna, să fim pururea frați!

O mamă văduvită de la Mihai cel Mare  
Pretinde de la fii-și azi mână d-ajutori,  
Și blastămă cu lacrimi în ochi pe orișicare,  
În astfel de pericol s-ar face vânzători!

Behold mighty shadows, Mihai, Ștefan,  
Corvine,  
Romanian nation, your great-grandchildren,  
With armed arms and with your temper veins  
„Life in freedom, or death!” they all shout.

Envy’s wickedness was destroying you,  
And blind disunion at Milcov and Carpathians!  
But we, touched by our holly freedom,  
Vow that we will join hands to be brothers  
forever!

A mother who has become a widow since  
Michael the Great,  
Today asks from her sons a helping hand,  
And with tears in eyes curses whomsoever,  
In this great peril, a traitor will become!

De fulgere să piară, de trăsnet și pucioasă,  
Oricare s-ar retrage din gloriosul loc,  
Când patria sau mama, cu inima duioasă,  
Va cere ca să trecem prin sabie și foc!

N-ajunse iataganul barbarei semilune,  
A cărui plăgi fatale și azi le mai simțim;  
Acum se vâără cnuta în vetrele străbune,  
Dar martor ne e Domnul că vii nu o primim!

N-ajunse despotismul cu-ntreaga lui orbie,  
Al cărui jug din seculi ca vitele-l purtăm;  
Acum se-ncearcă cruzii, în oarba lor trufie,  
Să ne răpească limba, dar morți numai o dăm!

From lightning should he perish, from thunder,  
Whomsoever will back down from our glorious  
stand,  
When our fatherland or mother, with tender heart,  
Will ask us to cross you through fire and sword!

Is not the yataghan of the barbarian Crescent  
enough,  
Of whose fatal wounds we feel even today;  
Now the knout is entering our ancestral  
heartland,  
But Lord is our witness that if still alive we will  
not receive this!

Is not the despotism with all its blindness  
enough,  
Of whose yoke, like cattle, for centuries we have  
been baring;  
Now the cruel ones, in their pride, are trying,  
To take away our language, but only dead we  
will surrender it!

Români din patru unghiuri, acum ori niciodată  
Uniți-vă în cuget, uniți-vă-n simțiri!  
Strigați în lumea largă că Dunărea-i furată  
Prin intrigă și silă, vicleane uneltiri!

Preoți, cu crucea-n frunte căci oastea e creștină,  
Deviza-i libertate și scopul ei preasfânt.  
Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină,  
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul  
nost'pământ!

Romanians from four corners, now or never,  
Unite in consciousness, unite in senses!  
Proclaim throughout the world that the  
Danube is stolen  
Through intrigue and force, deceitful  
conspiracies!

Priests with the cross in vanguard as the army  
is Christian,  
The motto is freedom and its goal is holy.  
We rather die in battle, in full glory,  
Than be slaves in our ancient land again!

- „Deșteaptă-te române!” reprezintă imnul de stat al României, menit să-i îmbărbăteze pe români în cele mai grele momente ale istoriei lor, prin versurile care îi îndeamnă la luptă, la (re)deșteptare. Imnul actual al României a apărut în contextul Revoluției de la 1848, atunci când poetului Andrei Mureșanu îi revine misiunea compunerii unui cântec de luptă care să mobilizeze masele. Poezia a fost publicată în numărul 25 din 21 iunie 1848 al „Foi pentru minte, inimă și literatură” sub titlul „Răsunet”. Cât despre muzică, Anton Pann este considerat autorul melodiei. Potrivit documentelor vremii, la 29 iulie 1848 s-a intonat oficial pentru prima dată, în cadrul unei manifestări care a avut loc în Grădina Publică din Râmnicu Vâlcea. Prima înregistrare a melodiei s-a făcut pe disc în 1900 în S.U.A., în interpretarea solistului Alexandru Pascu, iar în 1910 corul „Ion Vidu” din Ludoj a înregistrat pentru prima dată pe disc varianta corală.
- “Raise up, Romanian!” is Romania’s national anthem, destined to encourage the Romanian people in their hardest times in history, due to the lyrics which stimulate them to fight, to awake one more time. This anthem appeared within the context of the 1848 Revolution, when poet Andrei Muresanu was asked to write a fight song in order to rally the Romanians to this struggle. The poem, originally named “Echo”, was published in the 25th issue of the magazine “Page for mind, heart and literature”, on June 21st 1848. As for the music, Anton Pann is considered the composer. Based on documents, it was officially sung for the first time by a group of young revolutionary men during a gathering in the Public Garden of Râmnicu Vâlcea. It was first recorded on disc in 1900, in the USA, played by the pianist Alexandru Pascu and in 1910, the choir “Ion Vidu” from Lugoj made the first choral recording.

- Începând din 1848, „Deșteaptă-te române!” a devenit important pentru români datorită mesajului de patriotism și de libertate pe care îl poartă în el. A fost cântat cu ocazia fiecărui conflict în România, transmițând curaj în momentele cruciale ale istoriei. Pe 22 decembrie 1989, în timpul revoluției, imnul s-a înălțat pe străzi, însoțind uriașele mase de oameni, risipind frica de moarte și unind întregul popor în sentimentele nobile ale momentului. Astfel, instituirea sa ca imn național a venit de la sine, impunându-se generalizat sub formidabila presiune a manifestațiilor și înlocuind vechiul imn din perioada comunistă.
- Titlul imnului este în același timp social și național: social, deoarece impune o permanentă stare de a asigura tranziția către o lume nouă, național, deoarece alături această deșteptare tradiției istorice.
- Starting with 1848, “Raise up, Romanian!” became important to all Romanians due to the patriotism and freedom message it carries within. It was sung during all conflicts in the Romanian history in order to spread courage among people. During the 1989 revolution, on December 22nd, the song was widely sung in the streets, accompanying the masses, dispersing the fear of death and unifying the entire people under the noble feelings of the moment. Thus, becoming the national anthem only came natural as the marchers during the December Revolution imposed that the old anthem from the communism should be replaced by this.
- The anthem’s title has a double meaning: social, because it imposes a permanent state to ensure the transition to a new world, and national, because it joins this awakening to the historic tradition.



- Imnul conține acest sublim „acum ori niciodată”, prezent și în alte imnuri naționale, de la „paion”-ul grecilor până la imnul francez. În text, se arată originea poporului român și mândria de a fi român prin intermediul metaforelor ”roman” și ”Traian”. Comparațiile ”stau ca brazii” și ”sar ca lupii”, alături de enumerația ”bătrâni, bărbați, juni, tineri” evidențiază trăsăturile românilor, măreția și vitejia lor. Este lansat și un blestem, conform tradiției populare, împotriva trădătorilor și celor lași: ”De fulgerele să piară, de trăznet și pucioasă”. Versurile sugerează perioadele de asuprire la care a fost supus neamul românesc, precum și jurământul poporului de a apăra identitatea națională al cărei simbol este limba. Poetul dorește o unitate nu numai la nivelul năzuințelor politice, dar și în privința sentimentelor: ”Uniți-vă-n cuget, uniți-vă-n simțiri”.
- The anthem contains the sublime “now or never”, that appears also in other anthems, from the Greek “paion” till the French anthem. The lyrics show the Latin origin of the Romanian people and the pride of being Romanian through the metaphors “Roman” and “Trajan”. Regarding the Romanian men, whether they are “elders, men, teens, boys” , they are “standing tall as trees” and “jumping as the wolves” , thus, the author emphasizes some of Romanians’ features, their greatness and their courage. Towards the end of the song, we can also identify a curse, one of our ancestors’ popular traditions, against traitors and cowards: ”From lightning should he perish, from thunder and brimstone”. The poet talks about the unity of political aspirations, but also concerning our national feelings: “Unite in consciousness, unite in senses!”

- Ultima strofă constituie și ea un legământ la lupta pentru independență, luptă care are ca deviză ”libertate” și care este ocrotită de divinitate, evidențiindu-se astfel credința ortodoxă a poporului român, componentă de bază a mentalității noastre.
- Autorul pune în evidență trăsăturile poporului nostru: curajul, vitejia, dorința de libertate, de unitate, dragostea de patrie. Această poezie exprimă sentimente de dragoste și admirație pentru popor, mândrie patriotică și respect pentru eroii neamului nostru care au murit pentru noi ca să ne ofere o soartă, un trai mai bun, un viitor glorios. Imnul este și un fel de testament, făcând referire la istoria zbuciumată a tuturor românilor și îndrumând bătrânii și tinerii să lupte pentru libertate, pentru a lăsa ceva în urma noastră, pentru copiii noștri, pentru o viață mai bună trăită în demnitate și integritate.
- The last verse consists in a pledge to fight for independence, a battle whose motto is “freedom”, and which is protected by divinity, emphasizing the Romanians’ religion as part of our mentality.
- The author emphasizes some of our features: courage, bravery, will of freedom, of unity and our love for our dear country. This poem expresses love and the admiration for our people, our national pride and the respect for our national heroes who sacrifices their lives for us to have a better life, a brighter future. The anthem is also a patriotic will, talking about our troubled history and guiding all men to fight for freedom in order to leave something behind for those to come, for our children, for a dignified and righteous life.

# ‘CÂNTECUL IANCULUI’ ‘IANCU’S SONG’

Din codrii pe plai la vale,  
Venea un voinic călare,  
În suflet cu supărare,  
Falnic și viteaz fecior,  
Craiul mândru al munților,  
Iancu-n fruntea moților.

Sus, sus, sus, la munte sus,  
Sus, sus, sus, române sus,  
Acolo și Iancu-i dus,  
La Vidra de Sus.

From the forests to the valley,  
There came a sturdy lad riding,  
In his soul with grief,  
A glorious and brave lad,  
The proud prince of the mountains,  
Iancu, leading the Moți people.

Up, up, up, up in the mountain,  
Up, up, up, Romanian, Up,  
There is where Iancu's gone,  
At Vidra de Sus.

S-a oprit s-adape calul,  
De sub brâu și-a scos cabalul  
Și-n doină și-a plâns amarul.  
“Mureș apă argintie  
De-o fi să caz în robie,  
Să trimiți în munți solie.

Sus, sus, sus, la munte sus,  
Sus, sus, sus, române sus,  
Acolo și Iancu-i dus,  
La Vidra de Sus.

Să lovești cu malul tău  
Toți dușmanii ce vor rău,  
Să lovești cu malul tău  
Toți dușmanii ce vor rău,

He stopped to give his horse a drink of water,  
Beneath his belt he took out his flute  
And in his song he cried his sorrow.  
" The Mureș, you silver water,  
If I were to be in bondage,  
Send a message in the mountains.

Up, up, up, up in the mountain,  
Up, up, up, Romanian, Up,  
There is where Iancu's gone,  
At Vidra de Sus.

You should hit with your banks  
All the enemies that want to harm us,  
You should hit with your banks  
All the enemies that want to harm us.

Să știe mâna straină.  
Că și apa ta-i română  
Să știe mâna straină.  
Că și apa ta-i română

So that the foreign party should know  
That even your water is Romanian.  
So that the foreign party should know  
That even your water is Romanian.

Strigă Bărnăț din Sibiu,  
Că Ardealu'nu-i pustiu  
Iar flăcăi sânt zeci și mii.  
Strigă Iancu de la munte  
,Nu te teme, măi Axente!  
Că și eu viu de la munte.

Bărnăț is shouting from Sibiu,  
That Ardealu's not deserted  
And the lads are tens and thousands.  
Iancu is shouting from the mountain  
'Do not be afraid, Axente,  
That I come from the mountain, too'

Sus, sus, sus, la munte sus,  
Sus, sus, sus, române sus,  
Acolo și Iancu-i dus,  
La Vidra de Sus

Up, up, up, up in the mountain,  
Up, up, up, Romanian, Up,  
There is where Iancu's gone,  
At Vidra de Sus.

- Acest cântec își are originea în regiunea numită Țara Moților care este situată în Munții Apuseni, în Transilvania , în partea de sus a râurilor Arieș și Crișul Alb. Este interpretat de Veta Biriș care a readus la viață cântecele moților, interzise în perioada comunismului, acestea transmitând, în general, un mesaj patriotic, despre trăiri, doruri și bucurii.
- Prin intermediul versurilor și interpretării, „Cântecul Iancului” a devenit un simbol al patriotismului românesc și descrie nu numai dorința de libertate a românilor, cât și relația apropiată pe care aceștia o au cu natura , în formele ei de manifestare: ape („Mureș apă argintie” ), păduri („Din codri pe plai de vale” ) ,munți („Craiul mândru-al munților”), natură care adeseori, le-a fost un adevărat aliat românilor în lupta pentru libertate, de-a lungul istoriei.
- This song has its origin in the region called Țara Moților (The Moți people’s country), which is situated in the Apuseni mountains, in Transylvania, in the upper part of the Arieș and the Crișul Alb rivers. Veta Biriș brought back to life the songs of the Moti people, songs that were forbidden in the communist era, as they were conveying, a patriotic message, about experiences, loss and happiness.
- Through lyrics and interpretation, ”Iancu’s Song” became a symbol of the Romanian patriotism and it describes not only the wish for freedom, but also the close bond between the inhabitants of this country and nature, in its manifesting forms: water (“ The Mureș, silver water” ), forests (“From the forests to the valley,” ), mountains (“The proud prince of the mountains,” ), nature that sometimes, was a real ally for the Romanians in their fight for freedom, throughout history.

- Cântecul prezintă un voinic, falnic și viteaz, crai al munților, pe numele său Iancu, care cu supărare în suflet, urcă în munți călare, spre plaiurile natale, la Vidra de Sus. Din punct de vedere istoric, Avram Iancu a fost conducătorul revoluționarilor transilvăneni de la 1848, luptând pentru drepturile românilor din Transilvania și împotriva iobăgiei. În acea perioadă, Transilvania făcea parte din Imperiul Austro-Ungar și maghiarii din Transilvania au cerut unirea cu Ungaria fără a lua în calcul libertatea și drepturile populației românești, fapt care a declanșat luptele dintre români și armata maghiară. Avram Iancu a avut un o abilitate extraordinară de a organiza trupele sale de moți și de a folosi în lupta cu inamicul, terenul din munți care era bine cunoscut moților. El a fost supranumit ”Crăișorul Munților”.

- The song presents a hero, glorious and brave, the prince of the mountains, by the name of Iancu, who with grief in his soul, climbed the mountains riding his horse, to his natal place, to Vidra de Sus. From a historical point of view, Avram Iancu was the leader of the Transylvanian Revolution from 1848. In that period, Transylvania was part of the Austro-Hungarian Empire and the Hungarians from this region asked for the union with Hungary without taking in consideration the freedom and the rights of the Romanian population, a thing which sparked fights between Romanians and the Hungarian army. Avram Iancu had an extraordinary ability to organize his troops formed from the Moți people and to use to their advantage, in the battle with the enemy, the land in the mountains, which was very familiar to the inhabitants of this place, the soldiers from his army. He was named “the prince of the mountains”.

- Cântecul prezintă antiteza dintre măreția bărbatului voinic și viteaz pregătit să se lupte pentru neamul său și conștientizarea faptului că această luptă s-ar putea să fie inegală, dezechilibrată ca forțe implicate. și să aibe ca rezultat lipsa de independența. Starea sa de supărare, pare a fi pe de o parte, manifestată într-o resemnare în fața sorții implacabile, ‚De-o fi să caz în robie’, iar pe de altă parte, se materializează într-o invocare a ajutorului naturii, invocare realizată printr-o doină. El se roagă de Mureș ca în caz de robie , acesta să îi înștiințeze pe locuitorii munților, pe moții săi și în același timp, să își verse malurile peste dușmani pentru că aceștia trebuie să înțeleagă faptul că până și apele râului sunt românești, iar natura toată va lupta cu ‚Toți dușmanii ce vor rău’ și că țara va fi mereu împotriva lor chiar dacă reușesc să supună poporul.
- The song presents the antithesis between the greatness of the man, strong and brave, ready to fight for his people and his realization of the fact that the fight might be unequal and imbalanced as involved forces and that the result might be the loss of their independence. The sadness seems, on one hand, to be materialized by a resignation faced with the implacable fate ” To be in bondage”, and on other hand, by a call for help to nature through this type of song, named ‘doina’. In this song, he begs the Mureș river that in case of captivity, it should tell about this to the inhabitants of the mountains, to his Moți people and to burst its banks over the enemies, so that they should understand that even the water in the river is Romanian and all nature will fight with “All the enemies that want to harm us”, and that the country will always be against them even if they succeed in kneeling its people.



- Cu toate că tonul cântecului pare trist, cu supărare, amar și doină, există o rezistență prin luptă și o speranță de mai bine date de intervenția naturii, dar reliefate și de două momente din finalul cântecului. Primul este strigătul unui alt lider al Revoluției din 1848 în Transilvania, Simion Bărnuțiu, „Că Ardealu’nu-i pustiu. / Iar flăcăi sânt zeci și mii”, indicând faptul că acești tineri vor continua lupta pentru drepturile poporului român și al doilea, este strigătul lui Iancu însuși adresat unui alt revoluționar, Ioan Axente Sever, prin care îl încurajează, spunându-i „Nu te teme, măi Axente!/Că și eu viu de la munte”, sugerând faptul că lupta va continua.
- În concluzie, cântecul prezintă un moment din istoria poporului român aflat în lupta sa pentru câștigarea libertății și exempifică faptul că natura a fost tot timpul un sprijin de neoprit pentru apararea locuitorilor acestui pământ strămoșesc.
- Even though the tone seems sad, with sadness and bitterness, there still exists a resistance through fighting, a hope for the better, given by the intervention of the nature. First is the shout of another leader of the 1848 revolution, Simon Bărnuțiu, “That Ardealu's not deserted/ And the lads are tens and thousands.”, indicating the fact that these boys will continue to fight for the rights of the Romanian people and the second, is the shout of Iancu himself addressed to another revolutionist through which he encourages the latter, telling him “Do not be afraid, Axente!/ That I come from the mountain, too.”, suggesting that he will continue to fight.
- In conclusion, the song presents a moment from Romania’s history, a moment from the fight to obtain freedom and it exemplifies the fact that nature was always an unstoppable support for defending the people of this ancient land.

# ‘MOCIRIȚĂ CU TRIFOI’ ‘LITTLE MUDDY FIELD OF CLOVERS’

Mociriță cu trifoi, măi  
Mociriță cu trifoi,  
M-or pețit la mama doi,  
Unul miercuri, unul joi.

Hei, tu, puiule de cuc,  
Hei, tu, puiule de cuc,  
După care să mă duc, măi  
După care să mă duc.

Little muddy field of clovers  
Little muddy field of clovers,  
There were two who asked my mother for my  
hand in marriage  
One on Wednesday, one on Thursday

Hey, you, little cuckoo ckick,  
Hey, you, little cuckoo chick,  
Which one should I follow?  
Which one should I follow?

Hei, tu, mândruleaua me',  
Hei, tu, mândruleaua me',  
Du-te după care-i vre', măi  
Du-te după care-i vre'.

După cel frumos m-aș duce,  
După cel frumos m-aș duce,  
Că și pita-acolo - i dulce,  
Că și pita-acolo - i dulce.  
După cel frumos aș mere  
Că are gura de miere.

Hey, you, my dear fair one,  
Hey, you, my dear fair one,  
Follow in marriage whomever you like,  
Follow in marriage whomever you like.

I'd follow in marriage the handsome one,  
I'd marry the handsome one,  
Because the bread there is sweet  
Because the bread there is sweet ...  
I'd marry the handsome one,  
As he has the mouth of honey.

- „Mociriță cu trifoi” este o doină în care se folosesc instrumente specifice zonei Maramureșului: ceteră, zongoră, dobă. Înregistrarea este realizată în a doua jumătate a anilor '60, circulând în paralel cu varianta editată și înregistrată în 1965 în studioul Radiodifuziunii Române.
- Cântecul ”Mociriță cu trifoi” transmite un mesaj pe cât de simplu, pe atât de plin de semnificații în ceea ce privește reprezentarea mentalității românilor despre viață, despre destin, despre conexiunile ancestrale între om și natură.
- De-a lungul vieții, generație după generație, românii au rămas fideli credințelor moștenite din străbuni la care se raportează pentru a avea parte de bine, mai ales în plan sufleteș. Astfel se evidențiază și aici, ca în multe alte poezii și cântece populare, legătura omului cu natura, încrederea în ”semnele” pe care învață să le citească la fiecare pas.
- " Little Muddy Field of Clovers" is a traditional Romanian song ( from a genre called ‘doina’) in which instruments specific to the Maramureș area are used: ‘cetera’- a type of violin, ‘zongora’- a type of guitar with fewer strings and ‘doba’-a type of drum). The song " Little muddy field of clovers" sends a message as simple as it gets, but full of significance in terms of representing Romanians' mentality about life, destiny, about ancient connections between man and nature.
- During their lifespan, generation after generation, the Romanians have remained faithful to the inherited beliefs of their ancestors to whom he reports to be well-suited, especially at the level of their souls. Thus, as in many other folklore poems and songs, that human's connection with nature is highlighted, that confidence in the "signs" the person learns to read at every step he takes.

- "Mociriță" este diminutiv de la "Mociră", regionalism din zona Maramureșului care înseamnă loc noroiu, mlăștinuș. Fiind folosit izolat, termenul nu se regăsește în DEX, însă este sugestiv pentru caracterul tradițional al cântecului, al cărui mesaj se construiește într-un limbaj popular. "Mocira" este chiar numele unei localități rurale din apropierea municipiului Baia-Mare din Maramureș. În acest fel se susține și ideea că originea cântecului este în zona de nord a Ardealului.
- Ca specie literară, cântecul reprezintă o doină de dragoste. Creație populară românească, doina aparține Patrimoniului Imaterial UNESCO încă din octombrie 2009. Doinele au un tipar asemănător. Majoritatea încep cu un vers care uneori devine și refren, referindu-se la un element din lumea vegetală (aici titlul este reluat în cântec).
- "Mociriță- Little muddy field " is a diminutive from "Mociră- muddy field ", which means " a muddy, moor place". Rarely used, it is not found in DEX- The Explicative Dictionary of The Romanian Language, but it is suggestive of the traditional character of this song, the message is built in folk language. "Mocira- muddy field " is the name of a rural village near Baia-Mare in Maramures. The idea that the origin of the song is in the northern area of Transylvania is supported.
- As a literary species, this song is a Romanian traditional song of love, called 'doina'. As a Romanian folk creation, 'doina' belongs to the UNESCO Immaterial Patrimony since October 2009. Most of them begin with a verse that sometimes becomes a chorus, referring to an element in the vegetable world (here the title is resumed in the song).

- În plus, cele mai des repetate cuvinte, motive literare, sunt numele florilor/ viețuitoarelor/ fenomenelor naturii. Toate acestea pun în evidență mentalitatea conform careia există o legătură permanentă între OMUL cu sentimentele sale și NATURA care îi oferă întotdeauna sprijin necondiționat (comuniunea om – natură), sprijinindu-l în construirea propriului său destin.
- ”Trifoiul” nu este nici el o plantă oarecare, ci reprezintă simbolul norocului în căutarea căruia se află tânăra fată care doinește.
- Într-un studiu de folclor (Superstițiile poporului român în asemănare cu ale altor popoare vechi și nouă ) care îl are ca autor pe Gheorghe F. Căușanu, publicat în 1914, se regăsesc explicații ale motivelor existente în acest cântec, motive cu valoare simbolică reflectând vechi credințe și tradiții ale poporului român.
- In addition, the most frequent words, literary motifs, are the names of the flowers / creatures / natural phenomena. All this highlights the mentality according to which there is a permanent connection between the MAN with his feelings and NATURE which always gives him unconditional support (human-nature communion), supporting him in building his own destiny.
- The "clover" is not an usual plant, it is the symbol of luck the young girl who sings in her pursuit of happiness.
- In a folklore study (The superstitions of the Romanian people similar to other ancient and new peoples), which is written by Gheorghe F. Căușanu, published in 1914, there are explanations of the motifs that exist in this song, motifs with symbolic value that reflect old beliefs and also the Romanian people' traditions.

- Versurile cântecului se organizează ca un dialog simplu, aparent banal, între o fată, aflată la vârsta când trebuie să își aleagă viitorul soț, și o pasăre – cucul. Dacă incertitudinea în iubire este firească la prima experimentare a sentimentului de către tânără, atenția acordată Cucului este justificată de credințele străvechi populare legate de această pasăre.
- De exemplu, primul cântec al cucului este auzit de Bunavestire (25 martie) sau în apropierea zilei echinocțiului de primăvară (21 martie) vestind că natura revine la viață, motiv de bucurie. După credința românilor, cucul este o pasăre misterioasă, care are tainice legături cu soarta omului. De asemenea, în tradiția populară, cucul ghicește și câți ani vor trece până la căsătoria fetelor sau a băieților.
- Așadar, în cântecul prezentat, cucul dobândește valoare simbolică.
- The lyrics of the song are organized as a simple, seemingly banal dialogue between a girl at the age when she has to choose her future husband and a bird - the cuckoo. If uncertainty in love is natural at the young girl's first experimentation of this sentiment, the attention given to the cuckoo is justified by the ancient beliefs related to this bird.
- For example, the first song of the cuckoo is heard on The Feast of the Annunciation 'Buna-Vestire' ( on 25th March) or near the Spring Equinox (on 21st March), telling that nature returns to life, reason for joy for everyone. Romanians believe the cuckoo is a bird which has mysterious ties to the man's fate. Also, in folk tradition, the cuckoo guesses how many years will go by till the marriage of girls or boys.
- So, in this song, the cuckoo acquires symbolic value.

- Lângă imaginea păsării se adaugă și alte elemente regăsite în vechi tradiții românești.
- Unul dintre acestea este alegerea zilei de logodnă ("Unul miercuri, unul joi" -versul apare numai în varianta analizată aici a cântecului, interpretată în zona Vadul Izei Maramureș, variantă despre care unii cercetători susțin că este cea mai veche). Conform studiului de folclor amintit, credințele românilor de pretutindeni sunt că zilele cele mai bune de pornit în pețit, de logodit și de cununat sunt joia și duminica. În acest caz însă, dovedind cunoașterea multor valori și tradiții moștenite, tânăra nu ia decizia doar după acest criteriu, ci analizează și alte "semne" cunoscute pentru calitățile premonitorii.
- Next to the image of the bird there are also other elements found in old Romanian traditions that are added.
- One of them is the choice of the engagement day ("On Wednesday, on Thursday" - the line appears only in the variant of the song analyzed here, interpreted in Vadul Izei Maramures area, a variant about which some researchers say that is the oldest). According to the folklore study mentioned above, the beliefs of all Romanians are that the best days to start the wedding and the wedding ceremony are Thursdays and Sundays. In this case, proving the knowledge and understanding of many inherited values and traditions, the young girl does not make the decision taking only this criterion into consideration, she also considers other "signs" that are known for their premonitory qualities.



- Un alt element cu valoare simbolică, reprezentativ pentru mentalitatea românilor este pâinea. Cel mai prețios bun de bază într-o casă îmbelșugată, nelipsit, alături de sare, pentru întâmpinarea oaspeților pâinea este unul dintre alimentele considerate sfinte, având și calități magice și depășind sfera existenței vizibile a ființei umane (în credința populară, pâinea este hrană a sufletului și după moarte, în toate zonele țării) . În cântecul maramureșean, ”pâinea dulce” devine un argument pentru alegerea făcută de tânăra care se pregătește de măritat. Este de remarcat că acest argument este adus înaintea celui al ”sărutului dulce” (”gura de miere”) care simbolizează manifestarea directă și concretă a iubirii care unește cele două suflete și care încheie firesc răspunsul fetei. Apare și ”mierea” – produs considerat la fel de sacru (încă din antichitate romanii o numeau ”rouă a cerului”).
- Another element with a symbolic value, representative of the Romanians' mentality, is given by bread. The most precious basic asset in a bountiful house, that is used with salt to welcome the guests, bread is considered sacred, with magical qualities and beyond the sphere of the the human being's visible existence (in popular belief, in all areas of the country, bread is the food of soul after death, too,). In the songs from Maramureș, "sweet bread" becomes an argument for the choice made by the young woman preparing to marry. It is noteworthy that this argument is brought prior to the argument of the "sweet kiss" ("honey mouth"). That symbolizes the direct and concrete manifestation of love that unites the two souls and which naturally concludes the girl's response. Appears also the "honey", which is a product considered equally sacred (since antiquity, the Romans called it "the dew of the sky").

- Dincolo de simbolurile evidențiate, analizat în ansamblu, limbajul este simplu, specific doinei populare, ideile sunt exprimate firesc, iar din punct de vedere stilistic se observă folosirea frecventă a enumerațiilor, repetițiilor și paralelismului care amplifică muzicalitatea textului.
- În concluzie, ”Mocirita cu trifoi” este una dintre perlele cântecului popular românesc care reflecta, într-un limbaj simplu, dar încărcat de semnificații, relația arhaică a omului cu natura înconjurătoare.
- Beyond the highlighted symbols, analyzed as a whole, the language of the song is simple, specific to the folk Romanian song called 'doina', the ideas are expressed naturally and we notice the frequent use of enumerations, repetitions and parallelism, which amplifies the musicality of the text.
- In conclusion, "Little Muddy Field of Clovers" is one of the pearls of the Romanian folk songs that reflects, in a simple, but meaningful language, the archaic relation of man with the surrounding nature.

# ‘RADU MAMII, RADULE’ ‘RADU, MY DEAR SON, RADU’

Prin pădurea bradului

Trece mama Radului, măi

Prin pădurea bradului

Trece mama Radului, măi

Din ochii negrii lăcrimând

Și de Radu întrebând, măi

-Radu mamei, Radule! , măi

Din ochii negrii lăcrimând

Si de Radu întrebând, măi

-Radu mamei, Radule! , măi

Through the fir forest

Here passes mom's Radu, my dear

Through the fir forest

Here passes mom's Radu, my dear

Her dark eyes watering

When asking of her son, my dear

My dear son, Radu

Her dark eyes watering

When asking of her son, my dear

My dear son, Radu

N-ați văzut pa Radu mamei?

-L-am văzut la crâșma Stanii,

N-ați văzut pa Radu mamei?

-L-am văzut la crâșma Stanii,

Unde-și beau drumeții banii,

Si hauiducii gologanii.

-Radu mamei, Radule! , măi

Unde-și beau drumeții banii,

Si hauiducii gologanii.

-Radu mamei, Radule! , măi

Radu mamei, nu mai bea

Uite potera-i colea, măi

Radu mamei, nu mai bea

Uite potera-i colea, măi

Însă Radu n-asculta,

Potera-l înconjura

-Radu mamei, Radule! , măi

Însă Radu n-asculta,

Potera-l înconjura

Radu mamei, Radule! , măi

Have you seen him, haven't you?

-I have seen him at Stana's Pub

Have you seen my dear Radu, haven't you?

-I have seen him at Stana's Pub

Where riders drink their money

And the outlaws their coins

My dear son, Radu, my dear

Where riders drink their money

And the outlaws their coins

My dear son, Radu, my dear

Dear Radu, please, stop drinking

The men of law are right here, my dear

Dear Radu, please, stop drinking

The men of law are right here, my dear

But Radu will not listen to her

The men of law surrounded him

My dear son, Radu, my dear

But Radu will not listen to her

The men of law surrounded him

My dear son, Radu, my dear

Frunzuliță viorea,  
Șeful puterii striga:  
Frunzuliță viorea,  
Șeful puterii striga, măi  
Dă-te Radule, legat  
Ca să scapi nevătămat, măi  
-Radu mami, Radule! , măi  
-Dă-te Radule, legat  
Ca să scapi nevătămat, măi  
-Radu mami, Radule! , măi

Nu-s muiere cu năframă  
Să mă dau de bună samă  
Nu-s muiere cu năframă  
Să mă dau de bună samă  
Îs voinic cu fruntea lată  
Nu mă dau pa voi o ceată  
-Radu mami, Radule! , măi  
Îs voinic cu pălărie  
Nu mă dau pa voi o mie  
-Radu mami, Radule! , măi

Little violet leaf,  
The chief of the law posse urged him:  
Little violet leaf,  
The chief of the law posse urged him:  
Turn yourself in, Radu  
To escape unharmed, my dear  
-My dear Radu, my dear  
-Turn yourself in, Radu  
To escape unharmed, my dear  
-My dear Radu, my dear  
I am not as weak as an old woman  
To willingly turn myself in  
I am not as weak as a woman with a headscarf  
To willingly turn myself in  
I am a strong lad with a large forehead  
Stronger than you all together as a troop  
-My dear Radu, my dear  
I am a strong lad wearing a hat,  
And I am worth thousands of you  
-My dear Radu, my dear

Radu mamei se-ncrunta  
Pușca-n vânt o scutura,  
Radu mamei sa-ncrunta  
Pușca-n vânt o scutura, măi  
Cărare prin vânt făcea  
Si de poteră scăpa  
-Radu mamei, Radule! , măi  
Carare prin vânt făcea  
Si de potera scăpa, măi  
-Radu mamei, Radule! , măi

My mom's Radu was frowning,  
He was swinging his rifle in the wind  
My mom's Radu was frowning,  
He was swinging his rifle in the wind  
Making his way out in the wind and crowd  
And of the law posse he was escaping, my dear,  
My mom's Radu, Radule! my dear  
Making his way out in the wind and crowd  
And of the law posse he was escaping, my dear,  
My mom's Radu, Radule! my dear

- Multă vreme, până la introducerea tiparului la noi, folclorul românesc a circulat pe cale orală, prin intermediul cântăreților de la curțile domnești și al lăutarilor comunităților rurale. Cea mai răspândită formă a acestei literaturi orale a fost balada, iar unul dintre cele mai populare personaje ale baladelor era haiducul.
- Acel viteaz care „lua de la bogați și da la săraci”, era probabil ultima speranță a norodului asuprit, prins la mijloc între exploatarea boierilor și mânăstirilor și expedițiile de jaf ale turcilor și tătarilor, fapt care explică de ce figura haiducului domină mai multe secole literatura noastră și nu numai.
- For a long time, until the printing was invented, Romanian folk creations had orally been passed on by singers of royal courts to the folk singers of the rural communities from generation to generation. The most widespread form of this oral literature was the ballad, and one of the most popular ballad characters was the outlaw figure emerged from the margins of “the plot” to assume a central role.
- That brave who "takes from the rich and gives to the poor" was probably the last hope of the oppressed people caught between, on the one hand, being exploited by the lords and monasteries' superiors and, on the other hand, by the plundering raids of the Turks and Tartars, which explains why the figure of the outlaw has dominated for centuries the epic in the country and beyond.

- Înregistrată pentru prima dată în anul 1936 de către cântărețul vâlcean Petre Alexandru, melodia „Radu mării, Radule” este una dintre cele mai populare melodii românești, cunoscută de tot poporul, întrucât păstrează peste timp valorile lumii arhaice ale satului românesc, asemeni unui ecou sensibil al celor mai profunde trăiri omenești.
- First recorded in 1936 by the songwriter Petre Alexandru, the song "My Dear Son, Radu" is one of the most popular Romanian songs, known to all the people, because it keeps over time the values of the archaic world of the Romanian village, as well the sensible echo of the deepest human experiences.
- Cântecul se inspiră din viața poporului român, având la bază povestea haiducului Radu lui Anghel, ce dăinuie încă în comuna Bărbulețu din județul Dâmbovița, unde se presupune că a fost ascunsă o comoară, într-o peșteră de la poalele Masivului Leoata.
- The song is inspired by the life of the Romanian people, based on the story of the outlaw Radu, son of Anghel, still vivid in the villagers' mind of Barbulețu in Dâmbovița County, where a treasure is supposedly hidden by this character in a cave at the foot of Leoata Massif.



- Comuniunea om-natură este una dintre temele principale utilizate în cântec ,deoarece natura i-a oferit adăpost țaranului român de odinioară. Legenda susține că, ori de câte ori haiducul Radu era căutat de poteră,el se ascundea într-o grotă din varful Dealului Cetățuia, unde stătea ascuns chiar cu lunile , până cand i se pierdea urma. Țăranii presupun că în grota haiducului , acesta și-ar fi îngropat comorile.
- Spiritul binelui asupra răului este o altă temă interesantă și foarte des întâlnită în folclorul românesc. Acest spirit al justiției,al realității,al calităților și defectelor umane,deopotrivă,marchează impactul pe care îl au astfel de personaje în centrul mentalității românești De asemenea,relația puternică dintre mamă și fiu joacă un rol important în definirea acesteia. Această baladă este foarte iubită de către români, larg răspândită și cântată și azi în diferite stiluri de mulți cântăreți.
- Man-nature communion relationship is one of the main themes used in the song, because nature has provided shelter for the old Romanian peasant since times out of mind. Legend has it that whenever the outlaw Radu was sought after by the men of law organized in posse, he would hide in a cave from the top of Cetățuia Hill, where he remained hidden until they lost his trail. The villagers argued that he would have buried there his treasures.
- The good always prevails over the bad is another widely spread theme in Romanian culture. The spirit of justice, of reality, of human qualities and flaws all together point out the fact that they all contribute to defining the Romanian mentality. Last but not least the strong relationship mother-son presented here also defines it.This widely known ballad is deeply loved by the Romanians as it is still sung today by various singers in various genres.

# ‘CIULEANDRA’

Foaie verde siminoc,  
Țineți Ciuleandra pe loc,  
Ș-înc-odată măi băieți,  
Hop ș-așa ș-așa.

Țineți-o flăcăi așa,  
Până n-o ajunge Puica,  
Ș-înc-odată măi băieți,  
Hop ș-așa ș-așa.

Întăriți-o nițeluș  
Că ajunge acuş-acuş  
Ș-înc-odată măi băieți,  
Hop ș-așa ș-așa.

Green leaf of century plant,  
Dance ciuleandra on your marks  
And once again you fellows,  
Hooooop like this and that.

Hey you guys, dance it like that  
Until my girl catches up.  
And once again you fellows,  
Hooooop like this and that.

Play it again a bit faster now,  
Because she's already outdone me.  
And once again you fellows,  
Hooooop like this and that.

Mai întăriți-o de-un pas,  
C-a ajuns și n-a rămas,  
Ș-înc-odată măi băieți,  
Hop ș-așa ș-așa.

Două fire, două paie,  
Luați Ciuleandra la bătaie,  
Ș-înc-odată măi băieți,  
Hop ș-așa ș-așa.  
Tot așa, că nu mă las,  
Că sunt cu Puica pe-un pas,  
Ș-înc-odată măi băieți,  
Hop ș-așa ș-așa.

Două fire, două paie,  
Luați Ciuleandra la bătaie,  
Ș-înc-odată măi băieți,  
Hop ș-așa ș-așa.  
Ș-înc-odată măi băieți,  
Hop ș-așa ș-așa.

Play it again, one more step,  
She caught up and then she left.  
And once again you fellows,  
Hooooop like this and that.

Two stalls, two husks,  
Beat cuileandra as fast as you can.  
And once again you fellows,  
Hooooop like this and that.  
Play it lke that, I won't give up.  
I'm on the same pace as my girl.  
And once again you fellows,  
Hooooop like this and that.

Two stalls, two husks,  
Beat cuileandra as fast as you can!  
And once again you fellows,  
Hooooop like this and that.  
And once again you fellows,  
Hooooop like this and that.

- ‘Ciuleandra’ este un vechi dans popular, originar din regiunea Munteniei care are un ritm din ce în ce mai rapid. Cântecul care poartă acest nume prezintă o lecție de dans, interpretul explicând în detaliu pașii ce trebuie respectați așa încât ritmul să nu fie tulburat. Este vorba de un dans dionisiac în care fiecare participant lasă să se vadă trăirile sale. Ciuleandra reprezintă o provocare, inclusiv în ceea ce privește denumirea sa. Este un cuvânt compus dintr-o formă a cuvântului „ciulin” și ”leandă”, care în terminologia populară are semnificația de mișcare dezordonată, la întâmplare, fără nicio noimă. . Asemănarea dintre mișcarea dezordonată, „după cum bate vântul” a ciulinilor cu aceea a fetelor cuprinse de fiorul primei iubiri, în comunicarea lor cu natura, în faza de explozie maximă a acesteia nu este forțată, întrucât ritualuri asemănătoare întâlnim și în cazul altor tradiții populare.

- ‘Ciuleandra’ is an old folk dance, originating in the Wallachian region, whose pace increases gradually till the end when it becomes very rapid. The song is nothing but a dance lesson, the singer explaining in detail the necessary steps to be made in order to flow with the rhythm. It is a Dionysian dance in which each one expresses his feelings through this particular rhythm. ‘Ciuleandra’, the song itself is a challenge, starting with its name. It is a word made up of two parts the "thistle" and "leandra", which in folk terminology have the meaning of a disorderly movement, randomly made, with no specific purpose. . The resemblance between the disordered, randomly "gone by the wind" movement of the thistles with that of a young girl's first thrill of love in its blooming stage is not farfetched, as it is commonly met in many folk traditions.

- Dansul pe care îl propune cântărețul nu este ales la întâmplare, ci este unul cu semnificații profunde: hora. Hora românească, element reprezentativ pentru cultura poporului nostru, este menționată prima dată de cronicarul Dimitrie Cantemir în lucrarea sa *Descriptio Moldaviae* din 1716, însă rădăcinile sale se trag din trecutul îndepărtat al geto-dacilor. Pentru a executa mișcările specifice horei, dansatorii se strâng în cerc ținându-se de mână iar acest cerc se mișcă de obicei în sensul invers al acelor de ceasornic, fiecare participant urmând o succesiune de trei pași în față și unul în spate, însă dincolo de principiul unificator există variații în funcție de regiunile țării. Structura circulară a horei amintește de ritualurile dedicate soarelui, prin care se încerca alungarea întunericului și a misterelor nopții pentru a face loc luminii binefăcătoare a astrului tutelar.
- The dance that the singer suggests is not chosen at random, as it has a very deep meaning in Romanian cultural heritage and mentality: “hora”. It is a traditional folk round dance where the dancers hold each other's hands and the circle spins, usually counterclockwise, as each participant follows a sequence of three steps forward and one step backward. The Romanian hora, a representative and outstanding element to our national culture and identity, is mentioned by Dimitrie Cantemir for the first time in 1716, but its roots are drawn back from the distant past of our ancestors. We must emphasise that there are many versions of this best defining dance of Romanians’ vision of life according to each region. The circular structure of the hora stands for the rituals that worship the sun, trying to get rid of darkness and mysteries in order to make room for the beneficial star to light up life.

- Strigăturile-comenzi pe care le auzim în ‘Ciuleandra’ prezintă debutul dansului ca o horă oarecare, foarte lentă, foarte cumpătată. Dansatorii se adună, se așează în horă la întâmplare sau după preferințe apoi, ușor-ușor, ritmul se accelerează. Participanții își petrec mâinile după mijloc formând un zid compact de corpuri care se unduiesc, se răsucesc după cum le dictează lăutarii. Cu cât se prind mai tare jucătorii cu atât muzica devine mai rapidă, mai sălbatică. Cântecul nu este o expresie a agresivității sau a pornirilor violente ( ”ia ciuleandra la bătaie”) ci este un îndemn care ține de ritualurile solare amintite, întrucât Soarele era ademenit să își arate chipul prin dansul cerc/horă pe care îl jucau fetele. Cercul este simbolul solar iar hora era dansul ritual ce se dansa la răsărit, în sensul mișcării aparente a soarelui pe cer. Ridicarea brațelor, prinderea și desprinderea lor erau forme de preamărire a soarelui, de implorare a acestuia să apară.
- The commands we hear in ‘Ciuleandra’ present its beginning as a somehow slow, steady dance. The dancers gather at random or not forming a circle, then, gradually, the pace gets faster. Participants put their arms around the waist of the person next to them, forming a compact wall of bodies that untwist and then twist, as singers dictate. The more they dance, the faster and wilder the music gets. The song is not an expression of aggression or violent start-up, but it is a sun ritual dance, as the Sun is lured to show its perfect round shape / The Romanian round dance called ‘hora’ dance that the girls played. The circle is the solar symbol and the Romanian round dance called ‘hora’ was the ritual dance that starts its first movement from the East, similar to its spinning in the sky. By raising their arms, holding hands and then letting them go dancers perform movements that worship the sun, kindly invoking it to appear in the sky.

- Cântecul reproduce, în termeni expliți, o stare cognitivă și afectivă a fetelor virgine, de vârstă premaritală, având din acest punct de vedere, o puternică semnificație inițiativă, manifestată într-un decor dominat de vitalitatea debordantă a ciulinilor ce se îngemănează fericit cu vitalitatea și dragostea de viață și natură a oamenilor.
- The song has, in explicit terms, a cognitive and emotional state of mind for the premarital virgin girls, playing a strong initiation role in their lives, through dancing in a setting where the vitality of the thistles happily intermingles with people's vitality and love of life and nature.

‘CÂNTĂ CUCU-N BUCOVINA’/’CÂNTEC DESPRE BUCOVINA’  
‘THE CUCKOO SINGS IN BUCOVINA’/ ‘SONG ABOUT BUCOVINA’

Cânta cucu bată-l vina  
De răsuna Bucovina  
Cânta cucu bată-l vina  
De răsuna Bucovina  
Cânta cucu-ntru-n brăduț  
De răsuna Cernăuți măi, măi  
Cânta cucu-ntru-n brăduț  
De răsuna Rădauți măi, măi  
Cântă cucu sus pe casa  
Toti feciori stau la masă măi, măi  
Nici nu beau nici nu manâncă  
Dar sunt supărați și cânta măi, măi  
Cânta toți de supărare  
Că au ordin de plecare măi, măi

The cuckoo sings, oh poor soul,  
So that the whole Bucovina resonates,  
The cuckoo sings, oh poor soul,  
So that the whole Bucovina resonates.  
The cuckoo sings on top of a small fir tree  
So that it resonates in Chernivtsi.  
The cuckoo sings on top of a small fir tree  
So that it resonates in Radauti.  
Sing it up the house  
All the sons are sitting at the table....  
I neither drink ,nor eat  
But they're upset and singing...  
All of them were angry  
That they received a departure order,



Bucovina draga mea  
Nu ştiu de te-om mai vedea măi, măi  
Bucovina plai cu flori  
Unde sunt ai tăi feciori? măi, mai  
Bucovina plai cu flori  
Unde sunt ai tai feciori? măi, măi  
Au fost duşi în altă ţară  
Dar se-ntorc la primăvară,  
Înapoi când or veni  
Tot pe tine te-or iubi măi, măi  
Cânta cucu-ntr-o grădină  
Dup-a noastră Bucovina  
Cânta-n vârful fagului  
In Codrii Cosminului măi, măi  
Cânta cucu cu dor mult  
Bucovina te-am pierdut  
Cânta cucu-n zori pe rouă  
Bucovina-i ruptă-n două măi, măi

Bucovina my dear  
I do not know if we will can see you.  
Bucovina, land of flowers,  
Where are your young men?  
Bucovina, land of flowers,  
Where are your young men?  
They were taken away to a different country,  
But they return by next spring,  
When they come back,  
They will still love you.  
It sings in a garden  
About our Bucovina  
It sings on the top of the beech forest  
Known as Cosmin's Forest.  
The cuckoo mournfully sings  
Bucovina we lost you  
It sings in the morning when dew forms  
Bucovina was divided in two parts....

Munților cu creasta rară  
Nu lasa Straja să piară  
Munților cu creasta rară  
Nu lasa Straja să piară  
Că de pierde Straja voastră  
Moare România noastră măi, măi  
Că de pierde Straja voastră  
Moare România noastră.  
Munților cu creasta rară  
nu lăsa Straja să piară  
Că de pierde Straja voastră  
Moare România noastră.

Mountains with treeless summit,  
Don't stay off guard,  
Mountains with treeless summit,  
Don't stay off guard!  
If you stay off guard,  
Our country will disappear,  
If you stay off guard,  
Our country will disappear.  
Mountains with treeless summit,  
Don't stay off guard!  
If you stay off guard,  
Our country will disappear,

- Autorul cântecului ‘Cântă cucu-n Bucovina’ de asemenea, cunoscut cu titlul ‘Cântec despre Bucovina’, un adevărat imn al românilor bucovineni, este Constantin Mandicevski, cărturar român, profesor de istorie, director de școală și mare iubitor de tradiții și obiceiuri străvechi. Versurile au fost create în anul 1904, pe melodia unui cântec bucovinean la solicitarea a doi istorici și politicieni din aceea vreme, Nicolae Iorga și Spiru Haret, care luptau pentru renașterea demnității și identității țării noastre.
- Mai mult decât o doină, cântecul evocă un episod din istoria poporului nostru de la începutul secolului al XX-lea. Bucovina (în germană Buchenland = Țara fagilor), este o regiune din nord-estul țării cunoscută pentru frumoasele sale mănăstiri construite de-a lungul timpului și pentru obiceiurile străvechi păstrate cu sfințenie din generație în generație.
- The author of the song, ‘The cuckoo sings in Bucovina’, also known by the title ‘Song about Bucovina’, a veritable anthem of the Romanians from Bucovina, is Constantin Mandicevski, a Romanian scholar, history teacher, school headmaster and great lover of old Romanian traditions and customs. The lyrics were written in 1904 for a well known tune from Bucovina, requested by Nicolae Iorga and Spiru Haret, who fought for the revival of our country's dignity and identity.
- More than just a simple ‘doina- the Romanian traditional song’, this one presents a very important event in our people's history at the beginning of the twentieth century. Bucovina (the land of beech forests) is a Northeastern area famous for its beautiful monasteries built over time and old customs that have been strictly preserved and passed on from generation to generation.

- ‘Cântă cucu-n Bucovina’ se înscrie în categoria cânteceleor dedicate bărbaților obligați să plece de acasă pentru a efectua serviciul militar, obligație primită uneori nu cu foarte mare entuziasm. Mersul la oaste reprezenta în concepția oamenilor de la țară un moment important care marca viața unui tânăr. Era un fel de pregătire, cu reguli foarte severe, pentru maturitate
- În perioada istorică evocată în cântecul nostru, serviciul militar era de lungă durată-până la șapte ani și el era efectuat în locuri străine îndepărtate, ceea ce însemna pentru tinerii soldați dezrădăcinare, scoaterea din rutina vieții lor, din mijlocul familiilor lor. Așa se face că recrutarea capătă aceleași semnificații ca marile evenimente ale vieții cum ar fi nașterea, căsătoria sau moartea, evenimentul fiind marcat și de un ceremonial al despărțirii de casă, de sat și de cei apropiați.
- ‘The Cuckoo Sings in Bucovina’ is a song exclusively dedicated to men who had to leave their homes to complete military service, a duty received not with great enthusiasm. Leaving for the army represented to people a very important moment in a young man’s life. It was a kind of training, with very strict rules preparing them for maturity and adulthood.
- In the historical period mentioned in our song, the military service had to last up to seven years and it was carried out in remote places, making the young soldiers feel uprooted, away from their routine, from their families. This is why recruitment is similar to great events of life such as birth, marriage or death, the event being marked by a ceremony of separation from home and the loved ones.

- Cu o zi înainte de plecare, viitorii soldați organizau o petrecere de bun rămas, iar plecare către centru de recrutare se realiza într-un cadru festiv. Flăcăii purtau haine de sărbătoare, mergeau cântând, uneori fiind chiar acompaniați de lăutari.
- Textul de mai sus exprimă în primul rând durerea despărțirii de țară, de plaiurile natale dar în același timp și speranța reîntoarcerii acasă. Așa cum se întâmplă adesea în poezia și cântecul românesc, întreaga natură și vietățile sale sunt în strânsă legătură cu omul, trăind într-o armonie perfectă. Păsările cerului sunt purtătoare de vestea recrutării și deplâng situația tristă în care tinerii se găsesc. Grija pentru ceea ce rămâne în urmă este motiv de dramă interioară, munții fiind invocați pentru a veghea la siguranța acestor locuri atât de dragi.
- On the day before the departure, the future soldiers threw a farewell party, and the departure to the recruitment centre was done in a festive setting. The lads wore their best clothes, they were singing, sometimes, even accompanied by professional singers.
- The text expresses on the one hand the pain of separation from the country, from its native land, and on the other hand the hope that they will return home. It is common knowledge that we should often meet in Romanian poetry and songs the fact that nature together with its creatures are connected with the man, living in perfect harmony. The birds bring the news of the recruitment and deplore the sad situation in which the young people find themselves. The care for what it's left behind is a reason for the inner drama, the mountains being invoked to watch out for the safety of the dear ones.

‘ȘI ÎN CHIOȘC FANFARA CÂNȚĂ’  
‘IN THE KIOSK THE BRASS BAND WAS PLAYING’

Uneori când gândul îmi zboară  
Peste ani, departe-n trecut  
Mă văd iar în parc într-o seară  
Ochi în ochi cu un necunoscut

M-a privit și-a dat să tresară  
Mi-a zâmbit și-apoi a trecut  
Lângă noi un castan floarea și-o scutura  
Și în chioșc fanfara cânta:

Barca pe valuri plutește ușor,  
Inima-mi saltă plină de dor

Sometimes, when my mind flies away  
Through the years, back in the past  
I see myself again in the park, one night  
Looking in a stranger's eyes.

He looked at me and was about to flinch  
He smiled at me and then he passed by  
A chestnut tree was defoliating its blooms  
And in the kiosk, the brass band was playing:

The boat easily floats in the waves  
My heart is pounding and longing.

De atunci în fiecare seară  
Tot prin parc, sub ceru-nstelat  
Colindam zâmbindu-ne iară  
Până când pe-o bancă am stat

Nu știu cum a fost prima oară  
Știu atât că m-a sărutat  
Doar zefirul tiptil pe alee trecea  
Și în chioșc fanfara cânta:

Barca pe valuri plutește ușor,  
Inima-mi saltă plină de dor

Every evening since then  
Still in the park, under the starry sky  
We walk smiling again  
Until on a bench we sat

I don't know how the first time was  
I only know he kissed me  
Only the mild wind on the alley was blowing  
And in the kiosk the brass band was playing

The boat easily floats in the waves  
My heart is pounding and longing.

Car de ani de-atuncea trecură  
Cu tristeți și cu bucurii  
Păru-i alb, copiii crescură  
Au și ei de-acuma copii

Lacrima din căutătură  
S-a zvântat în zorii de zi  
Eh, am uitat poate multe  
Dar nu pot uita  
Cum în chioșc fanfara cânta:

Barca pe valuri plutește ușor,  
Inima-mi saltă plină de dor

Lots of years have passed since  
With sadness and happiness  
The hair is white, the children grew up  
They have kids of their own,too.

The tear in my eye  
Has dried at dawn  
Oh, I might have forgotten a lot  
But I cannot forget  
How in the kiosk the brass band was playing:

The boat easily floats in the waves  
My heart is pounding and longing.



- ”Valurile Dunării” a fost compus în 1880 de Iosif Ivanovici, un dirijor și compozitor român născut în 1845 la Timișoara, în perioada în care aceasta aparținea Imperiului Austriac. Valsul poartă mențiunea ”dedicat și scris pentru domnișoara Sara Fried”. Nu se cunosc exact împrejurările în care Ivanovici a cunoscut-o pe micuța Sara Fried, o fetiță încântătoare, care provenea dintr-o familie evreiască din Ludoj, dar aceasta este cea care l-a inspirat pe compozitor să scrie celebrul vals ”Valurile Dunării”, care i-a adus celebritatea. O variantă din 1886 a compozitorului francez Emile Waldteufel va fi prezentată la Expoziția Mondială de la Paris din 1889, fiind aleasă drept imn oficial din 116 compoziții ale unor compozitori renumiți. Este vorba de aceeași expoziție care a marcat și inaugurarea celebrului Turn Eiffel.
- “ The Danube’s Waves” was composed in 1880 by Iosif Ivanovici, a Romanian composer and conductor, born in 1845 at Timisoara, during the time when this belonged to the Austrian Empire. On the waltz’s manuscript it is mentioned “dedicated and written for Miss Sara Fried”. We do not know the circumstances in which Ivanovici met Sara Fried, a lovely little girl from a Jewish family in Lugoj, but she is the one who inspired the composer to write the waltz “ The Danube’s Waves” that got known worldwide and made him famous. A 1886 version of this waltz written by the French composer Emile Waldteufel would be presented at the 1889 World Exhibition in Paris, being chosen as its official anthem out of 116 songs of famous composers. We’re talking about the same exhibition where Eiffel Tower was inaugurated.

- "Valurile Dunării" a fost publicată în Statele Unite ale Americii sub un nou nume: "The Anniversary Song", în 1896 și în 1903, dar va deveni cunoscută aici abia o jumătate de secol mai târziu, când se va regăsi pe coloana sonoră a mai multor filme. În România "Valurile Dunării" este auzită pentru prima oară într-un film românesc în 1959, în pelicula eponimă semnată de regizorul Liviu Ciulei.
- Artista Ioana Radu, devenită celebră cu o variantă transformată în romanță a acestui val, "Și în chioșc fanfara cânta", pe versuri de Aurel Felea, a mărturisit: „Pentru mine romanța este rațiunea de a fi! Am iubit-o, am cântat-o, am adunat-o și am risipit-o.” Romanța este unul dintre cele mai vechi subgenuri ale muzicii ușoare românești, în care de cele mai multe ori este prezent sentimentul de dor, sentiment care exprimă o dorință puternică de a revedea pe cineva drag, imposibil de tradus exact în alte limbi.
- "The Danube's Waves" was published in the United States of America under a different name, "The Anniversary Song", in 1896 and 1903, but it would become famous overseas half a century later when it was used for the soundtrack of several movies. In Romania, "The Danube's Waves" is heard for the first time in a Romanian movie in 1959, in bearing the same name and directed by Liviu Ciulei.
- Becoming famous with a version of the same song, "And in the kiosk the brass-band was playing", with lyrics written by Aurel Felea, the singer Ioana Radu confessed: "For me the song is my reason of being! I loved it, I sang it, I collected it and I shared it with others." The romance is a special type of song belonging to the Romanian music in which the feeling of "longing" there is often presented, a feeling that expresses a powerful desire of seeing a dear one again, word impossible to translate perfectly in other languages.

- După revoluția de la 1848, printre obiceiurile adoptate de români s-a numărat și acela de a se întâlni, ceea ce francezii numesc "la convivialité". Acest aspect al vieții sociale este evidențiat în cântec prin întâlnirea celor doi îndrăgostiți care se văd, se înțelege, în mod frecvent, în parc, unde asculta fanfara. Dincolo de celelalte trăsături, românii sunt caracterizați de melancolie și sentimentalism, fiind niște îndrăgostiți pasionali care-și cântă cu foc dragostea și dorul de partener. Iubirea începe inocent cu o privire fugară: "M-a privit și-a dat sa tresară", iar muzica este cea care-i aduce împreună spre a asculta fanfara. Întâmplarea se repetă, astfel că cei doi se întâlnesc în parc în fiecare seară, iar relația evoluează și cei doi se îndrăgostesc. De la un prim sărut, înțelegem ca s-a ajuns la o legătură serioasă încheiată cu o căsătorie și copii.
- After the 1848 Revolution, the Romanians began, as part of their social life, gather in the public parks or other public areas; that's what French call "la convivialité". This part of their social life is emphasized in this song by the meeting of the two lovers who see each other, as we get it from the song, frequently in the park, where they listen to the brass-band. Besides their other personality features, the Romanians are also melancholic and sentimental, they are passionate lovers who sing out their love for someone loud. Love starts innocently with a glimpse and music is the one that brings them together when they to listen to the brass-band. This happens repeatedly so that the two meet every evening in the park and the relationship evolves into the two of them falling in love with each other. From a simple kiss we understand that it became serious and the two got married and had children.

- Tema centrală a cântecului este dorul de o dragoste târzie. Versurile repetitive cu rol de refren „Barca pe valuri plutește ușor,/Inima-mi saltă, plină de dor” exprimă iubirea târzie, dar necondiționată, arătând că iubirea este posibilă la orice vârstă. Romanța ne transmite evoluția unui cuplu din pragul tinereții până în pragul morții, la sfârșitul melodiei fiind exprimate suferința și dorul de cel care nu mai este în viață, pretextul fiind muzica fanfarei pe care femeia n-o mai asculta cu la fel de mult drag în lipsa partenerului.
- Românii nu sunt doar niște buni patrioți, viața lor socială reflectată în acest cântec arătându-le și o altă latură, de ”bons viveurs”, îndrăgostiți de parteneri, dar și de viață.
- The main theme of the song is longing for a late love. The repetitive lines with a chorus function: “The boat easily floats in the waves/My heart is pounding and longing”, express the late, unconditional love and they show that it is possible to fall in love at any age. The song tells the story of a couple from the beginning till death torn them apart, at the end of the song the woman expresses her sorrow and her longing for the one who is no longer alive. She says she doesn’t like listening to the brass-band as much as she used to because she lost her dear one.
- The Romanians are not only good patriots, their social life shown in this song, reveals another side of them “bons viveurs”, in love with their partners and with life itself.

# ‘CÂNTEC DE LEAGĂN’ ‘LULLABY’

Doina din ce s-a făcut  
Dintr-o gură de mic prunc  
L-o lăsat maica dormind  
L-o aflat doina zicând

Culcă-te puiuş micuş  
Scoală-te mărişoruş  
Culcă-te şi te abua  
Până mâine-n dalbă ziuă  
Şi te culcă şi adormi  
Până mâine-n dalbe zori  
Abu abu abua  
Abua ţucu-l maica  
Dormi puiuşule te-alină  
Maica-i dusă la fărină

Where did this song called “doina” come from  
From the mouth of a little baby  
Mother left him sleeping  
The song found him singing

Go to sleep, little baby  
Get up a little bigger  
Go to sleep and calm down  
Till tomorrow at dawn  
Go to sleep and sleep well  
Till tomorrow at sunrise  
Calm, calm, calm down  
Calm down so I kiss you  
Sleep well, dear, and stay calm  
Mother’s gone to get flour

Puișor cu ochi de mure  
Maica-i dusă la pădure  
Ți-a aduce gătejoare  
Și ți-a face scovergioare  
De ti-i purta binișor  
Ți-a aduce-un puișor  
De ti-i purta binișor  
Ți-a aduce-un puișor  
Un puiuț de rândunea  
Si cu tin' s-a abua

Little baby with blackberry eyes  
Mother's gone to the forest  
To bring you brushwood  
To make you some cookies  
If you're going to be good  
She'll bring you a chick  
If you're going to be good  
She'll bring you a chick  
A swallow chick  
To get comfort besides you

Abu abu abua  
Abua țucu-l maica  
Nu te teme tu de zmei  
I-a goni maica pe ei  
Nici de zmei nici de moroi  
Maica nu-i lasă la noi  
Nici de zmei nici de moroi  
Maica nu-i lasă la noi  
Nu te teme de moroaie  
Cârțițoi si cârțițoaie  
Cârțițoi si cârțițoaie  
Că le dă maica bătaie

Calm, calm, calm down  
Calm down so I kiss you  
Don't be afraid of dragons  
Mother will chase them away  
Neither of the dragons nor of the ghosts  
Mother won't let them come  
Neither of the dragons nor of the ghosts  
Mother won't let them come  
Don't be afraid of female ghosts  
Moles or female moles  
Moles or female moles  
'Cause mother will kick them out.

- ”Cântec de leagăn” este interpretat de Maria Tănase și înregistrat la 22 decembrie 1958 cu Orchestra de muzică populară a Radioteleviziunii. Maria Tănase a fost o interpretă română, supranumită Pasărea măiastră de către Nicolae Iorga în anul 1938. Despre cântecul românesc, ea a afirmat: „Interpretându-l, e cea mai mare satisfacție pe care am trăit-o în lume. E sensul dăruirii mele colectivității”.
- Ca specie a cântecului liric, cântecul de leagăn a apărut din nevoia de a crea o atmosferă de liniște, de monotonie, necesară adormirii copilului mic. Mijloacele de expresie, caracterizate prin simplitate și muzicalitate, cu bogate valori afective, dovedesc experiența de veacuri a poporului nostru care a observat efectul liniștitor al muzicii.
- “Lullaby” is sung by Maria Tănase and recorded on December 22nd 1958, with Radio Broadcasting Folk Music Orchestra. She was a Romanian singer named “The Songbird” by Nicolae Iorga. In 1938, while talking about the Romanian song, she stated: “When I sing it, I have the most profound satisfaction I have ever lived. It is the meaning of my generosity towards the people”.
- As a species of the lyric song, the lullaby appeared out of the necessity to create a calm and peaceful atmosphere needed to put the baby to sleep. The means of expression, characterized by simplicity and musicality, with rich affective values, prove the long lasting experience of our people who observed the calming effect of music.



- Dragostea duioasă a mamei, speranțele și visele ei legate de viitorul copilului, ca și stările sufletești intime, sentimentele și gândurile sale sunt exprimate prin tematica literară, uneori în forme idilice, constituind, astfel, documente artistice valoroase pentru studierea psihologiei femeii și a vieții poporului din epocile trecute.
- Sunt prezentate imagini din viața animală, din viața familială: ”Și ți-a face scovergioare” și socială. Sunt invocate o serie de viețuitoare din jurul casei pentru a-l dezmiarda și a-l adormi pe cel mic, în cazul de față: ”De ți-i purta binișor/ Ți-a aduce-un puișor/ Un puiuț de rândunea/ Și cu tin’ s-a abua”.
- Tot în ”Cântec de leagăn” sunt redată tablouri sugestive din viața de zi cu zi a familiei (”Maica-i dusă la pădure”), grijile și îndoielile mamei.
- Mother’s love, her hopes and dreams for the baby’s future, as well as her intimate mood, her feelings and her thoughts are expressed by the themes, sometimes in bucolic forms, resulting in valuable artistic documents to the study of woman’s psychology and of that of people’s life in the past centuries.
- In lullabies, we find images from the animal world and from the family environment: “To make you some cookies” or from the social life. Usually, the animals around the house are called to comfort and to put to sleep the little one, in our case: “If you’re going to be good / She’ll bring you a chick / A swallow chick / To get comfort besides you”.
- In this “Lullaby” we find graphical pictures from the day to day life of the family: “Mother’s gone to the forest”, which are, in fact, mother’s cares and doubts.

- Într-o oarecare măsură, cântecul de leagăn se apropie de descântec, prin frecvența invocației și a unor versuri tipice: ”Nu te teme tu de zmei/ I-a goni maica pe ei/ Nici de zmei nici de moroi/ Maica nu-i lasă la noi”. Deși mic, mama îi pune copilului o condiție dacă vrea să fie recompensat, : să se comporte frumos: “De ti-i purta binișor / Ți-a aduce-un puișor.
- Versurile se remarcă prin frecvența mare a rimelor interioare - care le conferă muzicalitate și vioiciune și prin abundența diminutivelor. Mama invocă protecție pentru copilul ei, afirmând că ea este cea care-l va feri de “zmei”, “moroi” și alte creaturi care ar putea tulbura liniștea celui mic. Sunt folosite, adesea, repetările de silabe cu valoare onomatopeică și muzicală (abu-abu), “abua”, fiind o interjecție care îndeamnă la a se liniști, a adormi, a se legăna, considerat ca regionalism din Maramureș.
- Somehow, the lullaby resembles the incantation, by the frequent appeal to invocation and other typical lyrics: “Don’t be afraid of dragons / Mother will chase them away / Nor the dragons, nor the ghosts / Mother won’t let them come”. Although little, she will give the baby a reward on one condition, to behave well: “If you’re going to be good / She’ll bring you a chick”.
- The lyrics are unique by the frequency of interior rimes - which give them musicality and rhythm - and by the abundance of diminutives. Mother calls for protection for her baby, stating that she’s the one who will protect him from “the dragons”, “the ghosts” and other creatures that might disturb baby’s calm. There are syllables repeated as onomatopoeia (abu-abu), “abua”, being an interjection that urges to calm, to sleep, to rock, considered a regionalism from Maramures.

- Apare de asemenea dorința mamei ca pruncul să crească în somn: “Culcă-te puiuț micuț / Scoală-te mărișoruț”.
- La finalul cântecului de leagăn, mama îi spune copilului că va fi mereu protejat de ea. Amenințările sunt creaturi malefice din credința populară românească: “cârțițoi și cârțițoaie”, care sunt asociate, în mentalitatea tradițională românească, cu spiritele infernului pentru că fug de lumină, de soare, “moroși și moroaie”, stafii ale copiilor născuți morți, și “zmeii” care sunt întruchipări prezente în epica populară, reprezintă simboluri ale unor fenomene ostile care sunt depășite.
- "Cântecul de leagăn" aparține celor mai vechi creații, fapt dovedit prin structura sa muzicală simplă și modul de construcție a sistemelor sonore. Ele se transmit, ca și celelalte genuri, pe perioada de timp îndelungate. Sensibilitatea feminină își pune amprenta în realizarea artistică a acestui gen.
- We also understand the mother's desire to find her baby bigger when he wakes up “Go to sleep, little baby / Get up a little bigger”. At the end of the lullaby, the mother tells her baby he'll always be protected by her. The threatening comes from the evil creatures of Romanian popular belief: “moles and female moles” which are associated in the Romanian traditional mentality with the underworld spirits because they run away from light, from the sun, “ghosts and female ghosts” of the stillborn babies, and “the dragons” which are a popular belief embodiment, representing symbols of hostile phenomena, finally overcome.
- “The Lullaby” belongs to the oldest creations, fact proven by its simple musical structure and by the construction of its sound systems. It passes from one to another during long periods of time. The feminine sensitivity makes its mark in creating this type of song.

# ‘M-A FĂCUT MAMA OLTEAN’ ‘MY MOTHER GAVE ME BIRTH IN OLTENIA’

M-a făcut mama oltean  
Foaie verde maghiran, măi  
M-a făcut mama oltean, măi  
Port căciulă de-astrahan  
Și cămașă de tulpan  
Cojocel de miel bârsan, măi Leano.

Oltean sunt, oltean îmi zice  
Oltean sunt oriun’ m-oi duce  
Sunt oltean de Jiuleț, mititel și iubăreț  
M-a făcut mama isteț, măi Leano.

I was born in Oltenia (and I am proud of it)  
Green leaf of marjoram, hey  
My mother born me Oltean  
I wear furry hat  
And a fancy silk shirt  
Coverd by a lambskin coat, my dear Elena

I am an “Oltean”, they call me an “Oltean”  
I’m an “Oltean” wherever I go  
I’m an “Oltean” from Jiuleț, tiny and loving  
fellow  
My mother gave birth to a smart, boy, my  
dear Elena

Foaie verde maghiran, măi  
M-a făcut mama oltean, măi  
Port condeiul de tufan  
Unde scriu nu șterg un an  
Că mi-s pui de craiovean, măi Leano.

Cin' se ia cu mine bine  
Îi dau haina de pe mine  
Cin' se ia cu mine rău  
Să-l păzească Dumnezeu  
Că sunt șarpe de dudău,  
Dă-l galbin și mușcă rău, măi Leano.

Green leaf of marjoram, hey  
I was born in Oltenia (and I am proud of it)  
I have an oak pen  
Wherever I write with it, it doesn't wipe off  
for one year  
'Cause I'm Craiova's son, my dear Elena

He who treats me well  
I offer him the coat I wear  
He, who treats me badly  
May God protect him  
'Cause I'm very sneaky  
Like a snake and I bite, my dear Elena

- ‘M-a făcut mama oltean’ este un cântec apreciat de toti locuitorii Olteniei, o regiune din sud-vestul României, delimitată la est de râul Olt, de unde și numele acestei regiuni. Versul a devenit emblematic, foarte des folosit în muzica populară românească și în filmul românesc. Legenda spune că acest cântec a fost compus de un cunoscut lăutar de lângă Craiova, cel mai mare oraș al Olteniei, pe nume Niță Băloi undeva prin anul 1809. Apariția acestui cântec nu este întâmplătoare, nu este un imn închinat oltenilor ci el a fost dedicat, se pare unui personaj istoric bine cunoscut de către români. Este vorba de Iancu Jianu, un haiduc ale cărui acțiuni erau îndreptate împotriva boierilor, un desăvârșit mânuitor al armelor, un foarte bun călăreț și care, deși nu avea un fizic impresionant reușea să cucerească prin farmecul său.
- ‘My Mother Gave Me Birth in Oltenia’ is a very famous and appreciated song by all the inhabitants of Oltenia, a region in the South-West of Romania, bounded to the East by the Olt River, hence the name of this region. The lyrics have become emblematic, very often used in Romanian folk music and in Romanian films.
- Legend has it that this song was composed by a well-known musician near Craiova, the largest city of Oltenia, Niță Băloi, dating back to 1809. It seems that his song was not written out of pure creation, it is not an anthem dedicated to the people of Oltenian area, it was dedicated and written for a well-known historical character. It is Iancu Jianu, an outlaw whose actions were against the rich people, a perfect gunman, a very good rider and who, though he did not have an impressive stature, managed to conquer the people through his charm.

- La baza cântecului stă o victorie pe care acest haiduc o poartă asupra unui înalt demnitar al imperiului otoman, pașa Pazvant Oglu de la Vidin cel care teroriza Craiova prin distrugeri și incendieri repetate.
- La întoarcerea de la Vidin, Iancu Jianu a fost primit ca un erou de către locuitorii din Craiova, fericiți că au scăpat de un personaj de temut al acelor vremuri. Haiducul originar din Caracal este văzut ca purtând, așa cum se știe dinsursele istorice ”căciulă de astrahan, cojocel de miel bârsan și cămasă de tulpan”. Mai mult, Iancu Jianu era perceput de ceilalți drept un personaj a cărui grijă se îndrepta către oamenii cu posibilități materiale reduse dar care se arăta extrem de dur cu cei care îndrăzneau să îl înfrunte, de unde versurile ”Cin’se ia cu mine bine, îi dau haina de pe mine, /Cin’se ia de mine rău, să-l ferească Dumnezeu”.
- The inspiration of the song is a victory that this outlaw bears on a high official of the Ottoman Empire, Paszvan Oglu from Vidin who terrorized Craiova through repeated acts of destruction and arson.
- On his return from Vidin, Iancu Jianu was welcome as a hero by the inhabitants of Craiova, happy as he defeated a fierce character of those times. He is presented wearing, as it’s known from the historical sources, I wear furry hat/And a fancy silk shirt/ Coverd by a lambskin coat Moreover, Iancu Jianu was perceived by others as a character whose concern was helping the poor people, being extremely harsh with those who dared to confront him, the idea being outlined in the lyrics He,who treats me well/ I give him the coat I wear/ He, who treats me badly/ May God protect him.

- Personajul istoric la care face cântecul referire era un bărbat scund, de statură mică dar foarte inteligent, abil în arta mânăuirii armelor , îndrăzneț, dinamic, înzestrat cu un farmec personal deosebit, de unde și versurile ” Sunt oltean de Jiuleț, mititel și iubăreț”.
- Apropierea de acest personaj, însă, se pierde în istorie, aceste amănunte, fiind mai puțin cunoscute de oamenii de rând, dar acest lucru nu face să scadă popularitatea de care se bucură acest cântec, el devenind simbolic pentru locuitorii Olteniei, fredonat cu mândria celui care își are originea acolo si care se simte atașat de acele meleaguri.
- The historical character presented in this song was a short, but very intelligent man, skillful in the art of handling guns, daring, dynamic, endowed with a special personal charm, hence the lyrics of I’m an “Oltean” from Jiuleț, tiny and loving fellow/My mother had me smart.
- The resemblance to this character, however, is lost in history, these details being less known by people, but this does not diminish the popularity that this song has, becoming symbolic for the inhabitants of Oltenia, proudly sung by those who were born in this region and who feel attached to those lands.



‘HAI, DUNĂREA MEA!’  
‘GO, MY DEAR DANUBE!’

Triști și negri rămân norii  
Hai, Dunărea mea,  
Triști și negri rămân norii  
Hai, Dunărea mea,  
Toamna, când pleacă cocorii  
De cum se revarsă zorii  
De cum se revarsă zorii  
Hai, Dunărea mea

Sad and gray are the clouds  
Go, my dear Danube,  
Sad and gray are the clouds  
Go, my dear Danube,  
In the fall, when the cranes leave  
As soon as the sun rises  
As soon as the sun rises  
Go, my dear Danube.

Cât ești, Dunăre, de mare  
Hai, Dunărea mea,  
Tu curgi liniștită-n vale  
Hai, Dunărea mea,  
Tu curgi liniștită-n vale  
Și n-ai nicio supărare  
Și n-ai nicio supărare  
Hai, Dunărea mea

Dar inima mea se frânge  
Hai, Dunărea mea,  
Focul nu mi-l poate stinge  
Hai, Dunărea mea,  
Dar inima mea se frânge  
Focul nu mi-l poate stinge  
Focul nu mi-l poate stinge  
Toata Dunărea

As long as you are  
Go, my dear Danube  
You flow quietly into the valley  
Go, my dear Danube  
You flow quietly into the valley  
Having no sorrow at all  
Having no sorrow at all  
Go, my dear Danube.

But my heart is breaking  
Go, my dear Danube  
And it can't allay my flame  
Go, my dear Danube  
But my heart is breaking  
And it can't allay my flame  
And it can't allay my flame  
All Danube long

Că iubesc un puișor, măi  
Hai, Dunărea mea,  
Că iubesc un puișor, măi  
Hai, Dunărea mea,  
Că iubesc un puișor, măi  
Și de el mi-e tare dor, măi  
Și de el mi-e tare dor, măi  
Hai, Dunărea mea  
Că iubesc un puișor, măi  
Și de el mi-e tare dor, măi  
Și de el mi-e tare dor, măi  
Hai, Dunărea mea

'Cause I'm in love with someone  
Go, my dear Danube  
'Cause I'm in love with someone  
Go, my dear Danube  
'Cause I'm in love with someone  
And I miss him, oh, so much  
And I miss him, oh, so much  
Go, my dear Danube  
'Cause I'm in love with someone  
And I miss him, oh, so much  
And I miss him, oh, so much  
Go, my dear Danube

- “Hai, Dunarea mea!” este unul dintre cântecele care au făcut-o celebră pe cântăreata dobrogeana Elena Roizen, supranumita “Privighetoarea Dobrogei”. Cantecul a fost auzit de mama artistei la o nunta în zona Tulcei și a impresionat-o pe aceasta într-atât încât și-a dorit ca fiica ei să-l păstreze și să-l cânte când va fi mare, considerându-l ca pe o moștenire. Până la urmă, a fost pentru Elena Roizen un cântec-destin care i-a consacrat succesul.
- Povestea acestui cântec, “Hai, Dunărea mea!”, începe în urmă cu mulți ani, când părinții interpretei, originari din nordul Dobrogei, au început să culeagă frânturi din tezaurul muzical al zonei. Erau harnici, le plăcea enorm să cânte și, fără să își dea seama, au devenit culegători de folclor, în toate drumetețiile lor în Dobrogea.
- “Go, My Dear Danube!” is one of the songs that made the singer Elena Roizen from Dobrogea famous, who was also known as “Dobrogea’s nightingale”. The song was heard by the artist’s mother at a wedding in Tulcea area and impressed her so much that she wanted to save it for her daughter in order to let her sing it when she grew up, considering it as a heritage. Eventually, the song was for Elena Roizen a destiny-song that brought her success.
- The story of this song begins years ago when the singer’s parents, born in the north of Dobrogea, started collecting bits of the area’s musical treasure. They were hard working people, but they also enjoyed singing and, without realizing it, they became folklore collectors, during all their trips in Dobrogea.

- Fratele arteiștii, Nicolae, își amintește cum părinții au venit de la o nuntă din Plopu, județul Tulcea, iar copiii au vrut să vada ce le-au adus. Mama a luat-o de-o parte pe fata și i-a spus că ceea ce are pentru ea este în voce. Nu este vorba aici de o intamplare singulară, deseori, la romani, tradițiile, oricare ar fi ele, se transmit de la părinți la copii, fiecare îmbogățindu-le și particularizându-le după propriul gust sau stil. Așa se întâmplă cu creațiile artistice populare românești, este o situație reprezentativă pentru moștenirea artistică a țării noastre, multora dintre cântecele populare necunoscându-li-se vechimea exactă sau autorul, însă ele devin parte a unei familii, se împletesc cu evenimentele acestea, dovada stănd faptul că acest cântec există în amintirea fratelui arteiștii care era, totuși, doar un copil la momentul întâmplării.

- The artist's brother remembers how their parents came back from a wedding and the children were eager to find out what they had brought to them from the party. The mother took the girl aside and told her that what she would receive was in her voice. We're not talking here about a singular incident, the Romanian traditions, no matter what nature they might have, they often pass from parents to children, each one enriching it or changing it through his/her taste or style. This is what happens to Romanian popular artistic creations, this a representative situation for the artistic heritage of our country, we don't know how old many of our popular songs are or who their author is, but they become part of a family, they blend with the family's events, in this case, having as proof, the fact that the song was in the memory of the singer's brother, who was still a young boy at the moment this happened.

- Pentru români și strămoșii lor, apa reprezintă unul dintre cele patru elemente primordiale. Indiferent unde trăiau sau de perioada istorică, apa a fost un simbol al materiei prime, al curățeniei și castității, al purificării, și chiar al izvorului vieții. De aceea în cântec, femeia se adresează apei ca să-și alina dorul și să-și aducă liniștea în suflet. La fel ca la alte popoare, și la români apa este și un simbol al inconsistenței și al trecerii timpului. Femeia are nevoie de apă ca aliat, de teama ca “puisorul” ei să n-o uite cu trecerea timpului. Românii au surprins, în mod minunat, într-un proverb înțelept apa care se opune focului masculin și mistuitor, precum și lumii mineralelor : „Apa trece, pietrele rămân”. Cultul apei și mai ales al apelor are rădăcini în spiritualitatea geto-dacă și s-a transmis în mare parte și în creștinism.
- For the Romanians and their ancestors, the water represents one of the four prime elements. Wherever they were living or whatever historic period it was, the water was a symbol of the origin, of pureness and chastity, and even of life itself. That’s why, in the song, the woman speaks to the water to allay her flame and to give her peace. Just as for the other nations, for the Romanians, the water is also a symbol of inconsistency and of the time that goes by. The woman needs the water as an ally for fear her beloved man forgets her. The Romanians have a saying that catches in a wonderful way the essence of the belief that the water opposes both to the masculine and blazing fire and to the world of mysteries: “The water flows away, the stones remain still”. The cult of water and especially that of running waters have deep roots in our ancestor’s spirituality and this was passed through to Christianity to a great extent.

- Apa curată de izvor era colectată în vase diverse înainte de răsăritul soarelui și era considerată „apă neîncepută” pentru ritualurile de purificare, de vindecare și de izgonire a duhurilor rele. Dunarea este aici personificată, femeia i se confesează, cea care-i cunoaște suferințele și în care ea își pune toată încrederea ca o va ajuta să-și regăsească iubitul și, odată cu el, liniștea.
- Pentru dobrogeni, Dunarea este cea care le cunoaște cel mai bine suferințele și bucuriile. Ea reprezintă pentru ei sursa de hrană, cea care le asigură traiul, un prieten care le stă alături în momentele importante ale vieții. Pentru cei care s-au născut „pe Dunare”, viața departe de ea pare de neconceput. Dunarea a apărat poporul român de cuceritori, împiedicându-i pe aceștia să ne cucerească teritoriile. Nu în ultimul rând, Dunarea este și o legătură a noastră cu celelalte țări pe care aceasta le parcurge în drumul ei înainte de a-și găsi liniștea în Delta noastră.
- The clear water from sources which are considered pure was collected in different containers, before dawn, and was named “pure water”, being used in all rituals of purification, healing or bad spirits chasing away. The Danube is seen as a person to whom the woman confesses, who knows her sorrows and in which she puts all her trust that it will help her to find her beloved one and her peace.
- For those living in the Dobrogea area, the Danube knows best all their sorrows and joys. It represents the food source, it gives them work, it’s a friend and an ally in life’s most important moments. For those born “on the Danube”, life away from it is inconceivable. The Danube is the one that protected our people from invaders throughout history, preventing them from conquering our land. Last, but not least, the Danube is a link between our country and the other countries it flows through, on its way to find its peace in our Danube Delta.

**"This project has been funded with support from the European Commission.  
This publication reflects the views only of  
The author, and the Commission cannot be held responsible for any use  
which may be made of the information contained therein."**